

0-703-16-2/1

37

Omskæring af drenge

Fra Lægeforeningen
 8. januar 2001 nr. 2

39

Hanne Møllerup

Lægeforeningens Ethiske Udvalg har ved flere lejligheder drøftet spørgsmålet om rituel cirkumcision af drenge foretaget af læger. Udvalgets medlemmer har ikke været enige, og emnet har ikke været drøftet i Hovedbestyrelsen. Jeg vil imidlertid gerne redegøre for de afvejninger, der har været foretaget i Etisk Udvalg.

Omskæring af drenge. 200
Året, der gik
- DADLNET år 2000. 201

Dansk Urologisk Selskab redegør i deres svar for indgrebs mulige mutilerende effekt som følge af komplikationer i forbindelse med det kirurgiske indgreb og problemer med anæstesi af spædbørn. I øvrigt henvises til en artikel af Osama Abdallah & Said A. El-Batran (Ugeskr Læger 2000; 162: 6244-5), hvoraf det fremgår, at den tidlige komplikationsfrekvens var 24,5%, når indgrebet udførtes af læger uden for sygehusregi, medens der ingen komplikationer optrådte hos dem, der var opereret på sygehus. Forfatterne advokerer derfor for, at indgrebet skal tilbydes i alle amter.

Etisk Udvalg finder at flere værdier skal afvejes over for hinanden. Der er tale om et kirurgisk indgreb uden medicinsk indikation, men hvor anmodningen om lægelig bistand er begrundet i forældrenes religiøse tilhørsforhold. Problemstillingen skærpes, når indgrebet foretages på et spædbarn eller en dreng, som ikke har mulighed for at give informeret samtykke eller komme med en viljestilkendegivelse. Læger foretager også kosmetiske indgreb i form af retning af »flyverører«, men dette indgreb har oftest et vist terapeutisk sigte og det foretages på et tidspunkt i barnets liv, da det kan fremkomme med et om ikke fuldgældigt samtykke så dog en viljestilkendegivelse.

Hensynet til religionsfriheden kunne tale for, at indgrebet bør tilbydes i det danske sygehusvæsen. Den i Danmark grundlovssikrede religionsfrihed indebærer dog ikke en ret til at kræve, at andre nødvendigvis skal medvirke ved aktiviteter eller ritualer, der danner rammen om enhver religion. En læges nægtelse af at medvirke krænker derfor ikke andres trosretninger.

Endelig nævnes, at ikke lægeligt uddannede personer vil foretage omskæringen med heraf følgende yderligere komplikationer, hvis læger ikke vil påtage sig det. Klassiske grundsætninger om etik og moral siger dog, at en uetisk handling ikke nødvendigvis retfærdiggøres ved, at den forhindrer en handling, der er »værre«.

Såfremt Lægeforeningen som lægernes faglige interesseorganisation skal tale for en indskrænkning i lægers erhvervsudøvelse, skal de samlede etiske hensyn dog veje tungt. Etisk Udvalg er ikke færdig med at drøfte emnet, og medlemmerne er ej heller enige. Der har ikke været stemning for at rette henvendelse til myndighederne om et forbud mod omskæring af drenge, men det anbefales, at læger, der ikke ønsker at medvirke, får ret til at nægte, som det kendes inden for loven om fri abort. Til sammenligning har ingen af de nordiske lande indført et sådant forbud. Den norske lægeforening har anbefalet, at indgrebet ikke foretages med tilskud fra den offentlige sygesikring. I Sverige behandles p.t. et lovforslag om, hvilke former indgrebet lovligt kan foretages under. I Danmark beslutter det enkelte amt, hvorvidt behandlingen skal tilbydes. I givet fald må den enkelte læge have mulighed for at bede sig fritaget, mens læger der gerne vil udføre indgrebet, bør kunne foretage det. Vi imødeser gerne mere debat med henblik på Lægeforeningens endelige stillingtagen på området.

Til top